

ВПЛИВ ЕРГОНОМІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК АВТОМОБІЛЯ НА РІВЕНЬ СТОМЛЕННЯ ВОДІЯ

Фесько Н.С.

Науковий керівник – Гюлев Н.У., д-р. техн. наук, доцент

Діяльність водія пов'язана з постійно змінною дорожньо-транспортної обстановкою. На нього впливають як фактори зовнішнього середовища, так і параметри мікроклімату кабіни. Водій постійно сприймає і обробляє інформацію, що надходить до нього із зовнішнього середовища і з контрольних приладів і датчиків. Крім того, він відчуває негативний вплив шуму і вібрацій, які призводять до розвитку його стомлення і зниження рівня працездатності. У зв'язку з цим, ергономіці автомобіля відводиться важлива роль у забезпеченні надійності роботи водія і підтримки рівня його працездатності тривалий час. У процесі керування автомобілем водій сприймає інформацію, проводить її аналіз, обробку і на їх основі виробляє стратегію своєї поведінки. Підтримка системи «людина-машина» в стабільному, працездатному стані вимагає від водія витрати енергетичних витрат, які призводять до розвитку втоми. Стомлення, що виникає у водія автомобіля, слід вважати комбінованим, оскільки в його роботі елементи фізичного тру-да поєднуються з елементами інтенсивної розумової діяльності і великим емоційним напруженням. Причому емоційний напругу домінує і є основним чинником, що визначає розвиток його стомлення.

Велике нервово-емоційне напруження водія обумовлено постійною готовністю реагувати на різні раптово виникаючі зміни дорожньої обстановки.

Стомлення сприяють незручне сидіння, низька температура повітря, часті перепади температури в кабіні автомобіля, погана видимість. Також на розвиток стомлення впливають часті зміни освітленості і недостатня освітленість дороги в темний час доби, шум, вібрація, попадання в кабіну парів бензину або отработаних газів. Стомлення викликається зміною функціонального стану водія. Звідси випливає, що ергономічні характеристики автомобіля впливають на зміну функціонального стану водія.